

NOTAT Vold, trusler og stress på psykiatriske sengeafdelinger 2023

I perioden 14. maj til 9. juni 2023 har DSR Analyse gennemført en arbejdsmiljøundersøgelse (SATH 2023) blandt 8.000 beskæftigede medlemmer af Dansk Sygeplejeråd. 42% af de inviterede deltog i undersøgelsen. Dette notat præsenterer resultater om ikke-ledende sygeplejersker, der er ansat på regionernes psykiatriske sengeafdelinger og udfører klinisk sygepleje med daglig patient-/borgerkontakt.

Hovedresultater

- Sygeplejersker på de psykiatriske sengeafdelinger har oftere end på de andre afdelinger i regionerne en videreuddannelse.
- Sygeplejersker ansat på psykiatriske sengeafdelinger har oftere oplevet at blive udsat for vold og trusler herom.
- Og de angiver hyppigere, at de i forbindelse med deres arbejde altid eller ofte har relationer, der er følelsesmæssigt svære at håndtere.
- Flere sygeplejersker på psykiatriske sengeafdelinger oplever i høj eller meget høj grad, at arbejdet tager så meget energi, at det går ud over privatlivet, og angiver i højere grad at være udbrændte.
- Sygeplejerskerne på de psykiatriske sengeafdelinger har også oftere følt sig stressede de seneste to uger og haft sygefravær grundet arbejdsrelateret stress de seneste 12 måneder.

Lavere anciennitet og arbejdspress på psykiatriske sengeafdelinger

På baggrund af en række spørgsmål om det psykiske arbejdsmiljø er der set på forskelle mellem sygeplejersker ansat psykiatriske sengeafdelinger i forhold til sygeplejersker ansat på øvrige afdelinger i regionerne.

Tabel 1 viser bl.a. at den gennemsnitlige anciennitet, dvs. antal år siden autorisation, og alder ligger meget tæt på gennemsnittet for resten af afdelingerne i regionerne. Lidt flere sygeplejersker (55%) på psykiatriske sengeafdelinger har en videreuddannelse end på andre regionale afdelinger (42%), og flere arbejder fuldtid (65% mod 49%).

Tabellen viser derudover, at markant flere sygeplejersker på de psykiatriske sengeafdelinger end på andre afdelinger er blevet udsat for vold (28% mod 6%) og trusler om vold (43% mod 15%) det seneste år. Derudover angiver to tredjedele (66%), at de i deres arbejde altid eller ofte har relationer, der er følelsesmæssigt svære at håndtere, til sammenligning gælder det 23% af sygeplejerskerne på andre regionale afdelinger.

Derudover er andelen af sygeplejersker, der i høj eller meget høj grad oplever, at arbejdet tager så meget energi, at det går ud over privatlivet, højere på de psykiatriske sengeafdelinger end andre regionale afdelinger. Det samme gælder andelen, der i høj eller meget høj grad føler sig udbrændte pga. deres arbejde, der altid eller ofte har følt sig stressede de seneste 2 uger, samt andelen, der har haft sygefravær grundet arbejdsrelateret stress det seneste år.

Lidt flere oplever desuden, at det er svært at rekruttere og/eller fastholde sygeplejersker med den ønskede profil til deres afdeling, ligesom lidt færre forventer at være på deres nuværende arbejdsplads om tre år. Disse forskelle er dog ikke statistisk signifikante.

Table 1. Characteristics for nurses employed in psychiatric wards (2023)

	Beskæftigede på psykiatriske sengeafdelinger	Beskæftigede på andre afdelinger i regionerne
Anciennitet	15 år	16 år
Alder	44 år	45 år
Andel med videreuddannelse *	55%	42%
Andel på fuld tid*	65%	49%
Andel, der har modtaget trusler om vold i forbindelse med deres arbejde de seneste 12 måneder*	43%	15%
Andel, der er blevet udsat for vold i forbindelse med deres arbejde de seneste 12 måneder*	28%	6%
Andel, der altid eller ofte i forbindelse med deres arbejde har relationer, som er følelsesmæssigt svære at håndtere*	66%	23%
Andel, der angiver, at arbejdet i høj/meget høj grad tager så meget energi, at det går udover privatlivet*	43%	31%
Andel, der i høj/meget høj grad føler sig udbrændt pga. arbejdet *	27%	18%
Andel, der altid eller ofte har følt sig stressede de seneste 2 uger*	32%	24%
Andel, der har haft sygefravær pga. arbejdsrelateret stress de seneste 12 måneder*	26%	13%
Andel, der oplever, at det er svært at rekruttere og/eller fastholde sygeplejersker med den ønskede profil til at arbejde på din afdeling/afsnit/enhed/team	78%	71%
Andel, der ikke regner med at være på den nuværende arbejdsplads om 3 år	43%	40%
Antal	94	1287

Anm: Ikke-ledende sygeplejersker der udfører klinisk arbejde med daglig pt/borgerkontakt. * står for en signifikant forskel, da $p < 0,05$. Data er vægtet. Kilde: SATH 2023, DSR Analyse

Metode

Resultaterne er baseret på svar fra en spørgeskemaundersøgelse om sygeplejerskers arbejdsmiljø, helbred og trivsel (SATH). Undersøgelsen er gennemført i maj-juni 2023, hvor 8.000 tilfældigt udvalgte beskæftigede medlemmer af Dansk Sygeplejeråd blev inviteret. 42% besvarede undersøgelsen. Respondenterne er lovet fortrolighed og efter dataindsamlingen er besvarelsene anonymiseret således at der ikke findes hverken navne, adresser, mails eller medlemsnummer som kan kobles til de enkelte besvarelser.

Spørgeskemaet udgøres af et udvalg af validerede spørgsmål fra "Virksomhedsskemaet" udviklet og testet af Det Nationale forskningscenter for Arbejdsmiljø (herefter NFA). Derudover er der tilføjet nogle specifikke spørgsmål om arbejdsvilkår såsom vagtbelastning og sygeplejerskerne arbejdsområde.

Respondenterne kunne i undersøgelsen gå videre til næste spørgsmål uden at besvare svarende til opsætningen i "Virksomhedsskemaet". Det betyder, antallet af besvarelser varierer fra spørgsmål til spørgsmål.

En bortfaldsanalyse viser mindre skævheder i bortfaldet. Der er udarbejdet en vægt, som tager højde for de mindre skævheder i forhold til alder, geografi, TR-status, sektor og anciennitet. Alle resultater er vægтет. Analyserne er endvidere baseret på gennemførte og ufuldstændige besvarelser.

